

2^η Εργασία–Θεωρία Πιθανοτήτων

Άσκηση 1. Αν για την μη αρνητική τυχαία μεταβλητή X ισχύει ότι $\mathbb{E}X < \infty$, να αποδείξετε ότι

$$\lim_{t \rightarrow +\infty} t\mathbb{P}(X > t) = 0.$$

Άσκηση 2. Θεωρούμε μια μη αρνητική τυχαία μεταβλητή X και $\theta \in [0, 1]$. Να αποδείξετε ότι

$$\mathbb{P}(X > \theta \mathbb{E}X) \geq (1 - \theta)^2 \frac{(\mathbb{E}X)^2}{\mathbb{E}X^2}.$$

Άσκηση 3. Θεωρούμε τα τυχαία πρόσημα $\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n$, δηλαδή

$$\mathbb{P}(\varepsilon_i = -1) = \mathbb{P}(\varepsilon_i = 1) = \frac{1}{2}$$

για κάθε $1 \leq i \leq n$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει θετική σταθερά c , ώστε για κάθε $n \geq 1$ και πραγματικούς αριθμούς $a_1, \dots, a_n$ ισχύει

$$\mathbb{P}\left(\left|\sum_{i=1}^n a_i \varepsilon_i\right| > \frac{1}{2} \sqrt{\sum_{i=1}^n a_i^2}\right) \geq c.$$

Άσκηση 4. Αν X είναι τυχαία μεταβλητή με μέση τιμή m και διακύμανση v , να αποδείξετε ότι για κάθε $a > 0$ ισχύει

$$\mathbb{P}(X - m \geq a) \leq \frac{v}{v + a^2}.$$

Άσκηση 5. Θεωρούμε ακολουθία ανεξάρτητων τυχαίων μεταβλητών $(X_n)_{n \geq 1}$. Για κάθε $k \geq 1$ η X_k έχει πυκνότητα $f(t) = \frac{1}{2} \exp(-|t|)$. Να αποδείξετε ότι η σειρά

$$S_n = \sum_{k=1}^n \frac{X_k}{k^2}$$

συγκλίνει σχεδόν βέβαια.

Υπόδειξη: Βρείτε κατάλληλη συνάρτηση f ώστε να υπολογίσετε την $\mathbb{P}(|X_k| \geq f(k))$ για κάθε $k \geq 1$.

Άσκηση 6. Θεωρούμε τις ανεξάρτητες τυχαίες μεταβλητές $X_1, X_2, \dots$ με

$$\mathbb{P}(X_n = n^2) = \frac{1}{n^2} \quad \text{και} \quad \mathbb{P}(X_n = -1) = 1 - \frac{1}{n^2}$$

για κάθε $n \in \mathbb{N}$. Αν $S_n = X_1 + \dots + X_n$, να αποδείξετε ότι $S_n \rightarrow -\infty$ σχεδόν βεβαίως.

Άσκηση 7. Θεωρούμε τα διανύσματα $v_1, \dots, v_n \in \mathbb{R}^n$ με $\|v_i\|_2 \leq 1$. Έστω $p_1, \dots, p_n \in [0, 1]$ και θέτουμε $w = p_1 v_1 + \dots + p_n v_n$. Να αποδείξετε ότι υπάρχουν $\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n \in \{0, 1\}$ ώστε αν $v = \varepsilon_1 v_1 + \dots + \varepsilon_n v_n$, τότε

$$2\|w - v\|_2 \leq \sqrt{n}.$$

Άσκηση 8. Αν οι τυχαίες μεταβλητές X και Y είναι ανεξάρτητες, έχουν μέση τιμή 0, να αποδείξετε ότι για κάθε θετικό ακέραιο k ισχύει

$$\mathbb{E}_{X,Y}|X + Y|^k \geq \max\{\mathbb{E}|X|^k, \mathbb{E}|Y|^k\}.$$

Άσκηση 9. Οι τυχαίες μεταβλητές $X_1, \dots, X_n$ είναι ανεξάρτητες ομοιόμορφες στο διάστημα $[0, 2]$. Ορίζουμε $X_{(n)} = \max_{1 \leq i \leq n} X_i$. Να αποδείξετε ότι η $X_{(n)}$ συγκλίνει κατά πιθανότητα στο 2. Συγκλίνει σχεδόν βεβαίως στο 2;